

04-05-2016

Høringsvar der ikke indgår i rapporten

Sagsnr.

2016-0035139

Dokumentnr.

2016-0035139-30

De faglige organisationers bemærkninger til Rambølls rapport om forandringskompasset, april 16:

Indledning:

Vi takker for muligheden for at komme med bemærkninger til 1. st. udkast af den eksterne undersøgelse af Forandringskompassene. Vi tænker i den forbindelse, at det der efterspørges af bemærkninger, må rette sig mod forhold, vi ikke mener, er ordentlig belyst i rapporten, samt i et vist omfang anbefalingerne, da høringsperioden er relativ kort, og vi derfor ikke har haft mulighed for at gå i dybden med rapporten.

Det er dog vor klare forventning, at de faglige organisationer, når rapporten er færdigbehandlet, skal indgå i drøftelser med direktionen, om hvordan der følges op på rapporten. Det er vores opfattelse, at det vil give god mening, at disse drøftelser, kædes sammen med de annoncerede drøftelser om BUM/VUM budgetmodellerne, herunder koblingen til andre styringsredskaber (handleplaner m.v.), og den igangværende undersøgelse af det samlede tidsforbrug til dokumentations- og borgerrettede opgaver. Vi er således enige i Rambølls anbefaling side 14 "Forenkling i dokumentationskrav" og indgår meget gerne, i det videre arbejde, med at nydefinere styrings- og dokumentationsredskaber, i overensstemmelse med tillidsdagsordenens overordnede principper.

Om rapporten:

Rapporten giver et ret broget billede, af det den centrale forvaltning i SOF siden 2012, har implementeret som et centralt fagligt redskab for medarbejderne, ift. at, understøtte og følge borgernes udvikling.

Rapporten viser, at redskabet i dag anvendes meget forskelligt, som det primært anføres: "i nogen grad", "mindre grad" og "slet ikke". På nogle tilbud er det dog Rambølls forståelse, at redskabet anvendes "i høj grad". Vi vurderer, er der er tale om tilbud, der har været med til at udvikle indikatorer m.v. – og som derved har det ejerskab, som er forudsætningen for at sådanne redskaber kan anvendes.

Netop ejerskabet, og redskabets brugbarhed i den konkrete kontekst, er jo afgørende for, om det kan anvendes, eller som Rambøll anfører, er noget der løses "ved siden af" arbejdet med borgeren, fordi det er et krav oppefra der ikke indgår som et integreret arbejdsredskab i den pædagogiske praksis.

Forandringskompasset blev født som et effektstyringsredskab, i overensstemmelse med NPM tankegangen, og er efterfølgende videreudviklet på en sådan måde, at det i dag fremtræder som et NPM redskab, med ambition om, at kunne fungere såvel som et effektstyringsredskab, som et pædagogisk redskab, og heri ligger en stor del af udfordringerne.

Samlet set, påpeger rapporten en række af de problemstillinger, som de faglige organisationer har beskrevet (se debatoplæg fra december 15), og en række medarbejdere, igennem tiden har anført som problematiske ved brugen af kompasset, ligesom at den på andre punkter, tilfører ny viden om anvendelsen af forandringskompassene.

Rapporten giver således, som vi ser det, et rimeligt retvisende billede af en meget varieret anvendelse af kompasset, og peger derfor også stærkt på behovet for at gentænke formålet med kompasset og de øvrige styrings- og dokumentationsredskaber, og dermed hvorledes at der kan etableres et nyt og bedre grundlag, for at dokumentere og videre udvikle den socialfaglige indsats, i overensstemmelse med tillidsdagsordenens principper.

Konkrete bemærkninger:

Det bliver fremhævet, at redskabet anvendes meget forskelligt på de 3 borgercenter områder. Det er dog ikke altid, at det af rapporten fremgår, hvorfor at der er disse forskelle, f.eks. i forhold til samspillet mellem udfører og MY-enhederne. Samspillet – eller manglende samspil, beskrives på børn/unge området, men ikke på handicap og udsatte voksne området (bortset fra en enkel bemærkning om uklarheden om hvorvidt der er vandtætte skodder mellem anvendelse af VUM metoden og kompasset). Kan det beskrives nærmere, hvordan samspillet er, og f.eks. om der er vandtætte skodder mellem udførerdelen forandringskompass scoringer og VUM tildelingen, og hvorfor?

Det nævnes at aggregerede forandringskompass tal, kan anvendes til strategiske drøftelser på borgercenterniveau. Kan der redegøres noget nærmere for omfanget heraf, og f.eks. gives eksempel på hvordan en sådan strategisk drøftelse tænkes gennemført samt hvordan man tænker at dette kan give værdi til borgerne og opgaveløsningen i forhold til borgerne?

Det fremstår ikke klart, hvorfor at redskabet ikke i dag anvendes i den politiske dialog. Kan det beskrives nærmere?

Det bemærkes at Rambøll fremhæver at: forskning på området viser, at det at dokumentere det pædagogiske arbejde grundlæggende giver mulighed for at:

- Mindske personafhængigheden, så der sikres en mere ensartet tilgang til at vurdere tildeling af ydelser til borgeren
- Forbedrer indsatserne med viden om, hvad der virker for hvilke målgrupper – og dermed bane vejen for højere grad af videns baserede indsatser, der udfordrer ”fastgroede” antagelser om, hvad der virker for hvem.
- Styre på et oplyst, dataunderstøttet grundlag, som giver ledelsen mulighed for at sikre en løbende faglig udvikling

Det fremgår ikke, hvad det er for forskning der her er tale om, som danner grundlag for ovenstående udtalelse fra Rambøll. Da kompasset er talscorer, giver det som sådan ikke de effekter, som Rambøll her fremhæver. Hvorfor det vil være interessant at få mere viden om hvilken forskning og hvilken dokumentation Rambøll refererer til?

I afsnittet skriver Rambøll endvidere, at Forandringskompasset potentielt kan skabe videns baseret socialt arbejde og dermed udfordre ”fastgroede” antagelser om hvad der virker. Det kunne være gavnligt med en forklaring på udtrykket ’fastgroede antagelser’. Menes der erfaring? Eller professionsfaglighed? Og i så fald, hvordan kan Forandringskompasset mere præcist give et ’renere’ billede af borgerens udvikling?

På samme side skriver Rambøll, at Forandringskompasset potentielt kan bruges som evidens for ’hvad der virker’, men ’hvad der virker’ vil være dokumenteret i handleplanerne.

Kompasset giver kun et overordnet billede af tilbage- eller fremgang i en talskala, men fortæller ikke noget om årsagerne hertil – så vidt vi er orienteret. Derfor er vi ikke enig i at forandringskompasset – hverken i den nuværende eller fremtidig udgave, kan bruges som evidens for hvad der virker eller ej. Kan det uddybes hvorfor at Rambøll mener det?

Rambølls anbefalinger:

Rambøll peger på en række forhold som er væsentlige at få afklaret, når og hvis, der skal etableres en ny version af kompasset. Forhold som vi tidligere har nævnt, vi ser frem til at drøfte nærmere forud for en evt. relancering af kompasset. Herunder bl.a. at det synes absolut nødvendigt at der foretages valg i forhold til hvem og hvad kompasset retter sig til, da det ikke kan rumme alle 4 funktioner samtidig.

Det er de faglige organisationers opfattelse, at forandringskompasset kan og skal bruges i de tilbud, hvor det giver mening (altså frivilligt), og at det selvfølgelig skal være målrettet borgergruppen, og de problemstillinger, der konkret skal arbejdes med, ligesom at det fordres, at redskabet vil kunne blive en integreret del de øvrige styrings- og dokumentationsredskaber, som der skal anvendes fremadrettet, og gerne etableret med udgangspunkt i de enkelte borgercentre.

Derimod mener vi ikke, det giver mening, at anvende aggregerede kompas tal, til overordnede strategiske og udviklingsmæssige tiltag hverken på center-, borgercenter-, eller politisk niveau, bl.a. fordi scoringerne er subjektive tal, som knytter sig til den konkrete borger / medarbejder og tilbud, og derfor ikke kan generaliseres til bosteder og/eller sammenlignelige målgrupper i andre tilbud. Rambøll fremhæver i rapporten: ” Hvis man vælger et ikke-valideret redskab, er det vigtigt at gøre ekstra meget ud af at sikre en ensartet forståelse af kriterier, spørgsmål og svarmuligheder i redskabet”. Den subjektive scoring er netop et af kompassets store svagheder for at det bliver validt. Endvidere siger kompassets målinger jo heller ikke noget om, hvorfor at en borger har udviklet sig på en række punkter, står ”stille” på andre, og score dårligere resultater på andre punkter.

Vi mener heller ikke, at det vil være i overensstemmelse med tillidsdagsordenens principper, at Forandringskompasset skal videreudvikles, i den form som Rambøll anbefaler side 14, i afsnittet ”Sammentænkning med anvendelse af faglige metoder”. Der lægges her op til en fortsat central monitorering af samtlige effekter og faglige metoder af forvaltningens indsatser/tilbud på individ- og aggregeret niveau, ud fra antagelser om, at denne viden kan understøtte styring og udvikling i relation til ”hvad der virker” for alle borgere.

Vi mener at der først og fremmest, bør være fokus på udviklingen af de faglige metoder (som KIA projektet havde), da kompasset trods alt ikke er en metode, men et muligt styringsredskab – som i nogle tilfælde angiveligt giver mening at anvende, men i andre, overhoved ikke.

Selv om faglige metoder, i et eller andet omfang, vurderes til at være evidensbaseret (hvad meget få er), kan brugen af dem, afhænge af en række faktorer som ikke kan monitoreres på forhånd, f.eks. at borgeren ikke ønsker det lige i den periode, at pårørende ikke støtter op om at medvirke, eller at medarbejderne har forskellige erfaringer lige med den bruger, og derfor udfører opgaven forskelligt.

Det er vor opfattelse, at udviklingen af den faglige indsats, bedst foregår ud fra 3 parametre: 1) at få adgang til den aktuelt bedste forskningsviden på området, 2) inddrage brugeres vurdering af egne præferencer og ønsker, og 3) bringe medarbejdernes færdigheder og erfaringer i brug. Det vigtige er, at faglig udøvelse, eller faglighed i praksis, bygger på langt bredere begreb om viden, end eventuel evidensbaseret viden.

I en organisation, som arbejder henimod at arbejde tillidsbaseret, bør der derfor sættes mere fokus på, at fremme innovation og nytænkning, med respekt og udgangspunkt i de enkelte tilbuds faglighed og borgergruppe. Dokumentation, styring og udvikling af indsatsen, er et centralt element i den strategi vi mener SOF skal udvikle, i fællesskab med borgerne, ledere og medarbejdere - og de faglige organisationer.

Helle Haslund /LFS Rasmus Balslev/DS Linda Svendsen/HK Lars Petersen/SL Susanne
Winsløw /SOSU